DISKUSSIE

DR. K. S. VAN WYK DE VRIES SKRYF OOR:

DIE EENHEID VAN DIE LEWE EN POLITICI KONTRA AKADEMICI

Die debat oor die Kleurlingvraagstuk

Die verklaring van die 29 akademici oor die kleurlingvraagstuk het oor die algemeen sterk afwysende reaksie uitgelok van sommige politici, ministers en politieke party-koerante. Vir my was hierdie reaksie nie heeltemal onverwags nie. In baie gevalle het dit neergekom op: „*Skoenmaker, hou jou by jou lees!*”

Die verwagte repliek van die akademici het nie uitgebly nie. In *Woord en Daad* (Sept. 1971), die orgaan van die A.C.B., byvoorbeeld, besig akademici nogal sterk woorde om verbasing, teleurstelling en verontwaardiging oor die reaksie van die politici uit te spreek. Maar net so min as wat sommige van die politici in hul reaksie die wortel van die saak raakvat, kom *Woord en Daad* by die kern uit.

Ek herinner my 'n min of meer identiese mistasting toe daar enkele jare gelede 'n heen-en-weer stryery was oor wie mag en wie nie mag praat oor die beslissing van die letterkundiges van die Akademie om die Hertzogprys toe te ken vir die „Sewe Dae by die Silbersteins”. Op dieselfde vlak lê ook die mond-snoer-metode jeens predikante, naamlik: „Verkondig die Woord van God, maar hou jou buite die politiek en die kuns en alle ander lewensterreine!”

Die heidens-humanistiese grondgedagte

Die wortel van hierdie, dikwels skerp en neerhalende stryery oor die reg of plig van iemand uit 'n bepaalde lewenssektor om sy opinie te mag uitspreek oor iets of iemand uit 'n ander sektor van die lewe, groei m.i. uit 'n heidens-humanistiese kyk wat daar dikwels op die lewe nagehou word; die idee dat die lewe uit stukkie en brokkies bestaan; dat dit „gekompartementaliseer” kan en moet word omdat die lewe tog 'n gebrokenheid en opgesplitsheid is.

Sodoende word die *eenheid* van die lewe en die *heelheid* van die mens, heilgemaak deur die Heilige Gees in die opstandingskrag van onse Here Jesus Christus, geloën. Die lewe is juis versplinter en die mens (die beeld van God) verbreek omdat die mens van nature weier om hom geheel-en-al in gehoorsaamheid aan God te onderwerp. Daarenteen is ons as gelowiges deur die krag van Jesus nuutgemaak en is en word die beeld „heilgemaak” en word die lewe vir die gelowige in die koninkryk van God 'n eenheids- en heelheidslewe in sy stryd teen die sonde en goddeloosheid en ter wille van sy volharding in die geloof.

Die Christen soek die heel lewe

Vir ons Christene kan die lewe nie „gekompartementaliseer” word nie. Natuurlik ken ons die wêreld as ’n gebrokenheid vanweë die sonde. Ons weet dat die mensheid in duisternis lewe en onder die vloek van God lê; maar ons ken tog ook die vernuwung, die nuwe mensheid in Christus, die heegemaakte menslike lewe onder die genade. Ons span al ons kragte in om, te midde van die ryk variasie op verskillende lewensterreine, vanuit die eenheid en die heelheid van die koninkryk van God te lewe. Al die lewenssektore vind vir ons ’n eenheid in die oorkoepeling of omvatting van die geloof in Jesus Christus. Dit laat ons die norme van die Skrif aanlê vir die lewe as geheel in al sy verskeidenheid, maar dit roep ons ook op om kragtens dié norme ons stem en getuienis te laat hoor op alle lewensterreine.

Die *Christen-politikus* is geroepe om die norme te handhaaf en toe te pas in die politieke lewe, maar hy mag tog sekerlik ook meepraat as dit oor die kerk of die akademie of die optrede van akademici of die kuns gaan. So het die *gelowige akademikus* sy normgebondenheid op die terrein van die wetenskapsbeoefening én sy volle reg om kragtens en ooreenkomstig die norme sy opinie uit te spreek oor politieke vraagstukke, maatskaplike en kerklike sake. En so het ook die *predikant* die roeping om die heelheid en eenheid van die lewe en van die mens te predik in die gemeente en daarbuite en om, al weer met die heilige Skrif in die hand, te getuig op ander terreine, sy opinie uit te spreek en sy sê te sê. Dit maak van die politikus geen akademikus en van die akademikus geen politikus nie, terwyl die predikant ook predikant bly.

En:

Die heelheid van lewe laat gelowiges mekaar aanvul

So kan en moet die gelowiges uit alle lewensterreine mekaar aanvul en opskerp in die heelheid en eenheid van die lewe. Elkeen behoort op die spesifieke terrein waartoe die Here hom geroep het, ekspert te wees en die norme van die Woord te handhaaf, sodat hy met gesag kan spreek. Die uitoefening van sy roeping moet deur die ander in sy hande gelaat kan word, ook en altyd onderhewig aan die ander se ondersteuning én kritiese beoordeling én stimulerung vanuit die Christelike beginsels of die norme van die Skrif.

Laat ons as Christene, as gelowige Afrikaners en nasionaliste en patriotte die lewe so bly bekyk en as heegemaakte of vernude mense daarin so optree. Ons het dan immers gesamentlik die krag en oortuiging om ons skerp te verset teen alles wat op alle terreine in ons geledere insluip en wat die toets van die Woord van die Here nie kan deurstaan nie. Aan die ander kant het ons die openheid teenoor mekaar om na mekaar, uit verskillende lewenssektore, te luister ook wanneer ons dit het oor ander terreine van die lewe as dié waarin ons direk en aktief as geroepenes staan; dan bid ons vir mekaar, sterk wedersyds die hande in die ondermaanse stryd wat ons elkeen moet voer op sy besondere plek.

Waar beginsels lei mag ons mekaar kritiseer

Ons kan en mag dan ook krities oor mekaar spreek en skryf; ons mag mekaar iets aanbeveel of die weg aan wys of selfs tereg wys; en dan kan ons, sonder om van ons terrein te roep: Hande af!, rustig en ferm met volle verantwoordelikheid doen waartoe ons geroep is. *Maar dan moet ons dit natuurlik ééns wees oor die beginsels wat ooreenkomstig die norme van die Skrif op die heelheid, eenheid en die sektore moet geld.*

En ons behoort dit in die reël met mekaar eens te wees omdat die gelowige tog die Skrif in die eerste en in die laaste instansie laat spreek. Prinsipiële is daar, om terug te kom op die vraagstuk van die kleurlinge, vir my geen verskil tussen die standpunte van die politici en die akademici nie. Die verskil gaan immers oor die toepassing van die beginsels van naasteliefde en geregtigheid in mensverhoudinge. Laat dan die gelowige akademici daar *rustig* oor praat, en laat die gelowige politici daar *kalm* na luister; daarna kan ons almal die beleidsvorming en -uitoefening met gerustheid in die hande van die politici toevertrou, terwyl ons op mekaar bly ag gee en vir mekaar bly bid.